

Actieve informatievoorziening

aan : De gemeenteraad
kopie aan : College B&W
portefeuillehouder : E. Blaauw
datum collegevergadering : 10 december 2024
kenmerk : Z142771/INT24-60498
onderwerp : Subsidieovereenkomst met Bibliotheek West-Achterhoek 2025-2028 en zorgplicht

Bibliotheek West-Achterhoek in Bronckhorst

In onze gemeente is de dienstverlening van de Bibliotheek West-Achterhoek toegankelijk op vier locaties: in het Kulturhus in Vorden, in Zelhem en Hengelo op een locatie samen met de Dorpskamer en in Steenderen in basisschool De Pannevogel. Deze bibliotheken zijn zowel onbemand (zelfservice) als bemand (met aanwezigheid van betaalde medewerkers) open.

Subsidieovereenkomst 2025-2028

Voor de periode 2025-2028 is een nieuwe subsidieovereenkomst opgesteld met Bibliotheek West-Achterhoek. Deze borduurt voort op de subsidieovereenkomst die de gemeente Bronckhorst met hen heeft gehad in de periode 2021-2024. Het strategisch beleidsplan van de bibliotheek, de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten Doesburg, Bronckhorst en Doetinchem en het jaarplan 2025 zijn bijlagen bij deze subsidieovereenkomst.

Met een vierjarige subsidieovereenkomst kan de organisatie haar beleid verder uitwerken en is continuïteit mogelijk binnen de bedrijfsvoering. Zowel bibliotheek als gemeenten weten wat ze van elkaar kunnen verwachten. Subsidievaststelling en afrekening vindt jaarlijks plaats op grond van de overeengekomen prestaties.

In de cultuurvisie die wordt opgesteld in 2025 zal aandacht worden besteed aan samenwerking tussen maatschappelijke partners, specifieke doelgroepen en domeinoverstijgend werken. Met de afspraken die er nu liggen met de bibliotheek anticiperen we op deze ontwikkelingen.

Extra Rijksmiddelen en Zorgplicht

Sinds 2023 investeert het Rijk miljoenen in het herstel van de bibliotheeksector. Zij kwam tot de conclusie dat niet iedere inwoner toegang heeft tot een bibliotheek, terwijl bibliotheken belangrijke laagdrempelige voorzieningen zijn voor ontmoeting en ontwikkeling.

In 2023 en 2024 konden gemeenten gebruik maken van een tijdelijke regeling voor versterken van hun bibliothekennetwerk, bedoeld voor meer en betere bibliotheken. Bronckhorst heeft via deze regeling € 440.000 ontvangen voor investering in Bibliotheek West-Achterhoek.

Door aanpassing van de Bibliotheekwet wordt de huidige bevorderingstaak van gemeenten en provincies in 2026 omgezet in een zorgplicht. Hiervoor is vanaf 2025 jaarlijks structureel € 59 miljoen beschikbaar. Gemeenten krijgen vanaf 2025 per inwoner

€ 2,95 om de aanwezigheid van en toegang tot de bibliotheek te verzorgen via een decentralisatie-uitkering. Vanaf 2027 worden deze rijksmiddelen toegevoegd aan het gemeentefonds.

In de wetswijziging komt dus de verplichting voor elke gemeente om een bibliotheek te hebben. De wet zal echter maar heel beperkt normen meegeven over die bibliotheekvoorziening. Er is daarnaast daarom een aanvullend normenkader in ontwikkeling. Dit normenkader kent vier normen: inhoud, aanwezigheid, bekostiging en professionele bemensing.

Van gemeenten wordt verwacht dat zij aangeven hoe ze het bibliotheekwerk de komende jaren gaan invullen en hoe ze dat gaan financieren. Voor Bronckhorst geldt dat met name de normen ten aanzien van inhoud, bekostiging en professionele bemensing uitwerking behoeven, want aan de vestigingsnorm van 2,2 vestigingen voldoet Bronckhorst. Bronckhorst besteedt €14,55 per inwoner aan de bibliotheek en staat hiermee in Gelderland op plek 25 van alle 52 gemeenten. Met de Rijksbijdrage van €2,95 per inwoner erbij opgeteld voldoet Bronckhorst, net als veel andere gemeenten, niet aan de bekostigingsnorm van €24 per inwoner.

De normen zijn op dit moment nog onderwerp van gesprek en zullen niet (gelijk) verplichtend worden. Men zal dit een tijd volgen om te zien of dit goed richting geeft en dan besluiten wat er verder mee te doen. In de tussentijd kunnen we ons als gemeente voorbereiden op de zorgplicht met de extra middelen die we vanaf 2025 van het Rijk ontvangen. Deze Rijksbijdrage zal vanaf 2027 in het gemeentefonds komen en het is in het belang van onze inwoners om deze Rijksmiddelen te blijven inzetten voor de toegankelijkheid en dienstverlening van Bibliotheek West-Achterhoek. De verwachting is dat in 2025 het normenkader definitief is en dan zal in een Plan van Aanpak 2027/2028 worden uitgewerkt hoe we als Bronckhorst invulling kunnen geven aan onze zorgplicht.